

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	8i
Naziv investicijskog prioriteta	Pristup zapošljavanju za osobe koje traže posao i neaktivne osobe, uključujući one koji su dugotrajno nezaposleni i one koji su daleko od tržišta rada, kao i provedbom lokalnih inicijativa za zapošljavanje i potpore za mobilnost radne snage

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	1
Naziv specifičnog cilja	Povećanje zapošljavanja nezaposlenih osoba, posebice dugotrajno nezaposlenih i osoba čije vještine ne odgovaraju potrebama tržišta rada
<i>Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije</i>	<p>Negativna kretanja na hrvatskom tržištu rada prisutna su od 2008., sa stopom nezaposlenosti koja se udvostručila s 8,4% na 17,2% u 2013., i udjelom dugotrajno nezaposlenog stanovništva koji je dosegao 11,0%. U istom razdoblju stopa zaposlenosti pala je sa 62,9% na 53,9%. Hrvatska je suočena s problemima usklađivanja znanja i vještina sa stvarnim potrebama tržišta rada. Stopa zaposlenosti niža je kod osoba bez višeg sekundarnog obrazovanja, i iznosila je 35,7% u 2013., u usporedbi s 53,8% za osobe s višim sekundarnim obrazovanjem i 74,2% za osobe s tercijarnim obrazovanjem. Podaci o nezaposlenosti ocrtavaju istu sliku, povezujući niži stupanj obrazovanja s višim rizikom nezaposlenosti, posebice dugotrajne nezaposlenosti. Stopa nezaposlenosti kod osoba s primarnim i nižim sekundarnim obrazovanjem iznosi 19,6% (službeni podaci o broju nezaposlenih bilježe gotovo 90.000 nezaposlenih).</p> <p>Dugotrajno nezaposleni čine 63,7% od ukupnog broja nezaposlenih, s posebno visokim rizikom od dugotrajne nezaposlenosti kod osoba s niskim stupnjem obrazovanja, žena i starijih osoba. Eurostat procjenjuje da je do 82,5% nezaposlenih starijih od 54 godine suočeno s dugotrajnom nezaposlenošću. Prema HZZ-ovim podacima vidljivo je da više od 50.000 starijih nezaposlenih u 2013. Ne posjeduje zadovoljavajuće kompetencije za stabilnu integraciju u tržište rada, adekvatno ili ažurno znanje i vještine, što zahtijeva ciljano osposobljavanje, vještine i unapređivanje znanja i prilagodbu potrebama tržišta rada i njegovim promjenama.</p>

Nedostaje im relevantno radno i praktično iskustvo, što ih u kombinaciji s predrasudama, čini manje poželjnima poslodavcima i manje konkurentnima, pa stoga i trebaju dodatnu potporu pri zapošljavanju.

HZZ nudi posebne pakete mjera APZ različitim skupinama korisnika. Paket ALMP „Značaj iskustva” usmjeren je na starije radnike, a uključuje niz mjera, uključujući zapošljavanje uz podršku, potpore za samozapošljavanje i osposobljavanje. Paket „Nova radna mjesta i učenje za nas” usmjeren je na dugotrajno nezaposlene. U razdoblju 2011.-2013. Udio starijih radnika u potporama zapošljavanju iznosio je 14%, a u programima osposobljavanja 4%. Udio skupina s primarnim i nižim sekundarnim obrazovanjem u navedenim mjerama iznosi 14-18%, dok stope sudjelovanja kod dugotrajno nezaposlenih variraju između 45 i 68%.

Posebnu podgrupu u Hrvatskoj čine branitelji iz Domovinskog rata i djeca ubijenih, zarobljenih, nestalih branitelja, branitelja s invaliditetom ili dragovoljaca. Oni čine 9,23% nezaposlenih i suočeni su sa znatnim preprekama zbog svoje dobi, obrazovanja, zdravstvenih problema što višestruko doprinosi njihovom nepovoljnom položaju. Oni su skupina koja je izložena riziku od dugotrajne nezaposlenosti. 55,8% hrvatskih branitelja nezaposleno je više od 12 mjeseci. Program stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja 2014.-2017. Navodi posebne mjere APZ koje je provelo Ministarstvo branitelja, a koje obuhvaća mjere stručnog osposobljavanja, samozapošljavanja, potpore radu braniteljskih zadruga. Te će se mjere sufinancirati kroz ESF.

ESF ulaganje usredotočit će se na posebne ciljane skupine u smislu obuhvata što će voditi poboljšanju njihove situacije na tržištu rada.

Ključni rezultati obuhvaćaju povećanje zaposlenosti za nezaposlene s posebnim naglaskom na dugotrajno nezaposlene, nezaposlene s niskim stupnjem obrazovanja, žene, starije nezaposlene osobe i hrvatske branitelje. Očekuje se i povećanje razine zapošljivosti, jačanje vještina i stjecanje stručne spreme koja se traži na tržištu rada, te stjecanje odgovarajućeg radnog iskustva.

Tablica 4.: Zajednički pokazatelji rezultata za koje je ciljna vrijednost utvrđena i pokazatelji rezultata za pojedine programe koji odgovaraju specifičnom cilju (po investicijskom prioritetu i kategoriji regije) (za ESF)

Investicijski prioritet: 8i – Pristup zapošljavanju za osobe koje traže posao i neaktivne osobe, uključujući one koji su dugotrajno nezaposleni i one koji su daleko od tržišta rada, kao i provedbom lokalnih inicijativa za zapošljavanje i potpore za mobilnost radne snage														
Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Kategorija regije	Mjerna jedinica za pokazatelj	Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za postavljanje ciljne vrijednosti	Početna vrijednost			Mjerna jedinica za osnovnu i ciljnu vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	Ukupno			M	Ž	Ukupno		
CR03	sudionici koji po okončanju programa stječu kvalifikaciju	Slabije razvijene	Broj	nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene			906,00	Broj	2013.			5.031,00	Podaci HZMO-a, podaci HZZ-a, ankete, evaluacije, ISU	Godišnje
CR04	sudionici koji imaju posao, uključujući samozaposlene, po prestanku sudjelovanja	Slabije razvijene	Broj	nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene			1.686,00	Broj	2013.			26.199,00	Podaci HZZ-a, ankete, evaluacije, ISU	Godišnje
CR06	sudionici koji imaju posao, uključujući samozaposlene, šest mjeseci po prestanku sudjelovanja	Slabije razvijene	Broj	nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene			1.707,00	Broj	2013.			27.563,00	Podaci HZZ-a, podaci HZMO-a, evaluacije, ISU	Godišnje
CR07	sudionici s poboljšanom situacijom na tržištu rada šest mjeseci po prestanku sudjelovanja	Slabije razvijene	Broj	zaposleni, uključujući samozaposlene			90,00	Postotak (%)	2013.			90,00	Podaci HZMO-a, podaci HZZ-a, registri relevantnih institucija, ankete, evaluacije, ISU	Godišnje
SR 101	sudionici koji su samozaposleni po prestanku sudjelovanja	Slabije razvijene	Broj				19,00	Postotak (%)	2013.			21,00	Podaci HZMO-a, podaci HZZ-a, registri relevantnih institucija, ankete, evaluacije, ISU	Godišnje
SR102	sudionici koji su samozaposleni, šest mjeseci po prestanku sudjelovanja	Slabije razvijene	Broj				18,00	Postotak (%)	2013.			20,00	Podaci HZMO-a, podaci HZZ-a, registri relevantnih institucija, ankete, evaluacije, ISU	Godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje će se podržati u okviru investicijskog prioriteta (po investicijskim prioritetima)

2.A.6.1 Opis vrste i primjeri aktivnosti koje će se podržati te njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima, uključujući, prema potrebi, određivanje glavnih ciljanih skupina, posebne ciljane teritorije i vrste korisnika

Investicijski prioritet	8i – Pristup zapošljavanju za osobe koje traže posao i neaktivne osobe, uključujući one koji su dugotrajno nezaposleni i one koji su daleko od tržišta rada, kao i provedbom lokalnih inicijativa za zapošljavanje i potpore za mobilnost radne snage
-------------------------	---

Investicijski prioritet 8.i usmjeren je na 3 široka područja intervencija i stoga obuhvaća različite mjere.

SC 8.i.1 pokriva aktivnosti kojima je cilj povećanje zaposlenosti nezaposlenih, osobito dugotrajno nezaposlenih i onih čije vještine ne odgovaraju potrebama tržišta rada, te je stoga primarno usmjeren na omogućavanje dostupnosti ciljanih mjera aktivne politike tržišta rada i sudjelovanja u njima. Naime, aktivnosti uključuju različite oblike osposobljavanja u skladu s potrebama tržišta rada (osposobljavanje i prekvalifikacija radi stjecanja vještina za buduće radno mjesto, kako određenih vještina, tako i vještina na širem području, kao što je povećanje digitalne pismenosti; provedba programa osposobljavanja na radnom mjestu) koje su izravno usmjerene na povećanje zapošljivosti sudionika u pogledu znanja, vještina i kvalifikacija, koje će pomoći njihovom zapošljavanju. Nadalje, potpore za zapošljavanje su usmjerene na stjecanje odgovarajućeg radnog iskustva i poboljšanje radnih vještina nezaposlenih.

Potpore za osposobljavanje i zapošljavanje također izravno utječu na povećanje zaposlenosti određenih marginaliziranih skupina, kao što su hrvatski branitelji, pogotovo oni koji su bili pripadnici aktivne vojske, a primaju invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad ili nezaposleni sa smanjenom radnom sposobnošću kojima je potrebno prilagoditi mjere za zapošljavanje kako bi se oni ponovno uključili na tržište rada. Mjere obuhvaćaju cjelokupni postupak vezan s njihovim uključivanjem na tržište rada, od dodatne stručne procjene njihove radne sposobnosti preko obrazovanja i osposobljavanja do zapošljavanja. Još od 2004. zbog posebnosti tog dijela populacije, Ministarstvo branitelja provodi mjere aktivne politike zapošljavanja prilagođene braniteljima kroz Program stručnog osposobljavanja i zapošljavanja branitelja u razdoblju 2014.-2017. Te stoga ima veliko institucionalno iskustvo i administrativne kapacitete za razvoj i provedbu tih mjera.

Ciljane skupine: nezaposleni s posebnim naglaskom na dugotrajno nezaposlene, nezaposleni s nižim stupnjem obrazovanja, žene, hrvatski branitelji i starije nezaposlene osobe, poslodavci.

Korisnici: institucije odgovorne za mjere APZ u Hrvatskoj (kao što su HZZ, Ministarstvo branitelja).

2.A.6.2 Osnovna načela odabira operacija

Investicijski prioritet	8i – Pristup zapošljavanju za osobe koje traže posao i neaktivne osobe, uključujući one koji su dugotrajno nezaposleni i one koji su daleko od tržišta rada, kao i provedbom lokalnih inicijativa za zapošljavanje i potpore za mobilnost radne snage
Nadzorni odbor za Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali (OPULJP) nadležno je tijelo za definiranje i usvajanje kriterija za odabir i metodologije na razini OPULJP-a.	
Procjena projekata podliježe detaljnim kriterijima za odabir koje je odobrio Nadzorni odbor.	

Na temelju kriterija za odabir i metodologije svako posredničko tijelo razine 1 ili korisnička institucija će pripremiti Sažetak operacije (SO), koji će se podnijeti upravljačkom tijelu na odobrenje. Odobrenje sažetka operacije tako će biti temelj za razvoj i pripremu projektne dokumentacije za svaku operaciju.

Aktivnosti će se provoditi kroz otvorene ili ograničene pozive za dostavu prijedloga (procedure izravne dodjele).

Ključni kriteriji za odabir operacija/projekata uključuju prema potrebi:

- usklađenost i doprinos prijedloga operacije/projekta ostvarivanju ciljeva utvrđenih u relevantnim nacionalnim, strateškim dokumentima (strategije, smjernice, akcijski planovi, programi);
- relevantnost i važnost operacije/projekta za ostvarivanje ciljeva i pokazatelja OPULJP-a;
- jasno određene i opisane ciljane skupine i njihove potrebe u pogledu ciljeva OPULJP-a;
- kvaliteta prijedloga projekta (aktivnosti navedene u prijedlogu jasno su određene, povezane su s problemima koje bi projekt trebao riješiti i pridonose ciljevima projekta, provedivost projekta);
- sposobnost podnositelja zahtjeva (razina operativne sposobnosti podnositelja zahtjeva koja je potrebna za pripremu i provedbu projekta);
- održivost projekta predstavljena je i jasno opisana (postoji mogućnost šire primjene rezultata projekta).

U slučaju otvorenih poziva uspostaviti će se Odbor za ocjenjivanje na razini posredničkog tijela razine 1 ili 2, a upravljačko tijelo detaljno će razraditi kriterije za ocjenjivanje. U slučaju ograničenog poziva/postupka izravne dodjele posredničko tijelo razine 1 dostavit će prijedlog odabira operacija upravljačkom tijelu koji će se odobriti kao ograničeni poziv za dostavu prijedloga na temelju dostavljene relevantne dokumentacije, obrazlažući odabir korisnika u odnosu na njegove institucionalne/pravne posebnosti.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (gdje je primjenjivo)

Oznaka investicijskog prioriteta	8i – Pristup zapošljavanju za osobe koje traže posao i neaktivne osobe, uključujući one koji su dugotrajno nezaposleni i one koji su daleko od tržišta rada, kao i provedbom lokalnih inicijativa za zapošljavanje i potpore za mobilnost radne snage
Predviđena je provedba (dijela) ovog investicijskog prioriteta putem financijskih instrumenata, ovisno o rezultatu ex-ante procjene, sukladno članku 37. Stavkom 2. Uredbe o utvrđivanju zajedničkih odredbi. Ex-ante procjena je u završnoj fazi.	

2.A.6.4 Planirana upotreba velikih projekata (gdje je primjenjivo)

Oznaka investicijskog prioriteta	8i – Pristup zapošljavanju za osobe koje traže posao i neaktivne osobe, uključujući one koji su dugotrajno nezaposleni i one koji su daleko od tržišta rada, kao i provedbom lokalnih inicijativa za zapošljavanje i potpore za mobilnost radne snage

2.A.6.5 Pokazatelji ostvarenja po investicijskim prioritetima i, prema potrebi, po kategorijama regije

Tablica 5.: Zajednički i pokazatelji za pojedine programe (po investicijskim prioritetima, podijeljeni po kategorijama regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR)

Investicijski prioritet		8i – Pristup zapošljavanju za osobe koje traže posao i neaktivne osobe, uključujući one koji su dugotrajno nezaposleni i one koji su daleko od tržišta rada, kao i provedbom lokalnih inicijativa za zapošljavanje i potpore za mobilnost radne snage							
Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (gdje je relevantno)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	Ukupno		
CO01	nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene	Broj	ESF	Slabije razvijene			48.708,00	Projekti, ISU	Godišnje
CO02	dugotrajno nezaposleni	Broj	ESF	Slabije razvijene			32.230,00	Projekti, ISU	Godišnje
CO05	zaposleni, uključujući samozaposlene	Broj	ESF	Slabije razvijene			5.700,00	Projekti, ISU	Godišnje
CO07	stariji od 54 godine	Broj	ESF	Slabije razvijene			6.607,00	Projekti, ISU	Godišnje
CO09	s osnovnim (ISCED 1) ili nižim srednjim obrazovanjem (ISCED 2)	Broj	ESF	Slabije razvijene			11.028,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO101	Branitelji i djeca smrtno stradalih, zatočenih, nestalih branitelja, invalida ili dragovoljaca branitelja	Broj	ESF	Slabije razvijene			7.133,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO102	Žene koje su primile potporu za samozapošljavanje	Broj	ESF	Slabije razvijene			9.365,00	Projekti, ISU	Godišnje

SO103	Broj podržanih novo osnovanih tvrtki	Broj	ESF	Slabije razvijene			12.919,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO104	Broj radnika u riziku od gubitka posla radnih mjesta i nezaposlenih osoba koji su izgubili posao kao višak, koji su primili	Broj	ESF	Slabije razvijene			7.125,00	Projekti, ISU	Godišnje
SO105	Tvrtke u restrukturiranju koje su primile podršku HZZ-ovih mobilnih timova	Broj	ESF	Slabije razvijene			84,00	Projekti, ISU	Godišnje